

به گفت و گو با همه طرف ها برای حفظ بر جام ادامه می دهیم

نیکولاس هاپتون، سفیر بریتانیا در تهران تاکید کرد که کشورش گفت و گو با تمام طرف ها و ترغیب شان به پایبندی کامل به توافق هسته ای سال ۲۰۱۵ و شروط آن، که به طور شفاف مشخص شده اند، ادامه خواهد داد. وی گفت: «آنچه می توانم در باره موضوع انگلیس در قبال این توافق بگویم این است که ما به طور کامل و قوی از اجرای این توافق حمایت می کنیم. ما به شدت با شرکای خود در این توافق همکاری جدی داریم تا این توافق موفقیت آمیز باشد.» هاپتون گفت: «انگلیس باور دارد در برجام عامل برقراری صلح، ثبات، امنیت و رفاه برای منطقه و ایجاد روابط بهتر با دولت ایران است.»

توافق هسته ای

وزیر امور خارجه انگلیس در دیدار با علی اکبر صالحی تاکید کرد

تلاش لندن برای حفظ توافق هسته ای

ترزای، نخست وزیر بریتانیا در تماس تلفنی با رییس جمهور ایالات متحده ضرورت بقای برجام را گوشزد کرد

بریتانیا به پایتخت های ایران و ایالات متحده در ۴۸ ساعت گذشته شدت بیشتری گرفته است. همزمان علی اکبر صالحی، رییس سازمان انرژی اتمی نیز روز چهارشنبه خود را در لندن گذراند و مهم ترین

سارا معصومی

لندن – واشنگتن، لندن – تهران، تماس های تلفنی از مقصد پایتخت

ایالات متحده

روزی که مقامات پنتاگون از ناآگاهی رییس جمهور در مورد مسائل جهان جاکوردند

برنامه ترامپ برای ۱۰ برابر کردن تسلیحات هسته ای امریکا

تعداد پرسنل و تجهیزات نظامی متعارف امریکا هم در نقاط مختلف بیشتر شود. این در شرایطی است که کارشناسان خلع سلاح این اظهارات رییس جمهور را بر خلاف موضع چند دهه ای ایالات متحده امریکا و جو سیرنسیون، کارشناس مسائل هسته ای در گفت و گو با ام اس ای بی سی ضمن هشدار در مورد احتمال وقوع مسابقه تسلیحاتی در صورت اجرای این تصمیم، می گوید: «اگر قرار باشد تعداد سلاح های هسته ای امریکا افزایش پیدا کند، روس ها هم به همان اندازه زرادخانه خود را بزرگ می کنند و چین هم در پی آن حرکت می کند.» این کارشناس هسته ای می گوید: «طی ۷۱ سال گذشته هیچ عملیات نظامی امریکا وجود نداشته که در آن نیازی به سلاح هسته ای باشد.» بر اساس گزارش

تهدید ترامپ به لغو امتیاز ان بی سی

ساعاتی پس از انتشار گزارش شبکه خبری ان بی سی، در مورد درخواست ترامپ برای ۱۰ برابر شدن زرادخانه هسته ای ایالات متحده امریکا، دونالد ترامپ در مراسم مورد علاقه خود، یعنی حساب کاربری توئیتر این گزارش را تکذیب کرد. رییس جمهور امریکا در توئیته نوشت: «ان بی سی هنوز جعلی یک داستان سرم کرده است که من می خواهم تسلیحات هسته ای ایالات متحده امریکا را ۱۰ برابر کنم. کمالافسانه است و برای تحقیر کردن سرم شده. ان بی سی نسخه سی ان ان است.» و بلافاصله در توئیته دیگر تلویحا خواستار لغو امتیاز شبکه خبری ان بی سی شد و نوشت: «با این حجم از اخبار جعلی که از ان بی سی و دیگر شبکه ها بیرون می آید، به چالش کشیدن امتیاز این شبکه ها کی قابل قبول خواهد شد؟»

ان بی سی این نخستین باری است که جزئیاتی در مورد جلسه ۲۰ جولای ترامپ با فرماندهان نظامی و امنیتی منتشر می شود. این گزارش نشانهای تازه از شکاف عظیم در میان رییس جمهور امریکا به عنوان فرمانده کل قوا با اعضای کابینه و رهبری نظامی امریکا در پنتاگون است که ناشی از جهان بینی ها و تجربه های متفاوت است. دونالد ترامپ، پیش از آنکه به عنوان رییس جمهور تحلیف شود، در سخنرانی عمومی بر «افزایش توانایی هسته ای امریکا» تاکید کرده بود، اما این نخستین بار بود که رییس جمهور عملا دستور خودش را در جمع فرماندهان نظامی و رهبران پنتاگون مطرح می کرد. مقامات حاضر در جلسه ای که با ان بی سی گفت و گو کرده به «جاکوردن» و «هفتزدگی» مقامات پنتاگون از سطح دانش و اطلاعات رییس جمهور از مسائل امنیت ملی و پرونده هایی مانند کره شمالی، عراق و افغانستان اشاره می کنند. بر اساس این گزارش دست کم دو نفر از مشاوران رییس جمهور در این جلسه لالا غیر عملی

شده است و همزمان ترس اروپا را فرارفته است، هر چند که عدم تایید پایبندی ایران به برجام از سوی امریکا، ناخوشی توافق هسته ای نیست اما به هر حال این توافق را به مدت ۶۰ روز گرفتار کنگره ای می کند تا دندان مسلح به جمهورخواهان که هنوز صدای واحدی از درون آن درباره حفظ یا پرهم زدن برجام به گوش نمی رسد. از ۲۰ زانویه تاکنون که ترامپ قدرت را در ایالات متحده به دست گرفته است اتحادیه اروپا و سران کشورهای بریتانیا، فرانسه و آلمان در مناسبت های متفاوت و در گفت و گو با مقام های متفاوت کابینه جدید به آنها گوشزد کرده اند که توافق هسته ای با ایران یک تعهد چندجانبه بین المللی است و نه قصه میان تهران و واشنگتن که با چرخش قلم رییس جمهور جدید که اتفاقا از میراث های باراک اوباما منتظر است، از بین برود. عملکرد ترامپ در چند ماه گذشته نشان داد که وی کمترین توجهی برای این توافق های بین المللی و چندجانبه قایل نیست و قصه به این بخش پرغصه برای اروپا، روسیه و چین رسید که گفته می شود ترامپ پایبندی ایران را تایید نخواهد کرد. در چنین شرایطی ساعت از کار اداری در بریتانیا گذشته بود که ترزای، نخست وزیر این کشور مستقیما وارد میدان شد و با دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا تماس تلفنی گرفت. ترزای که در نخستین هفته های حضور ترامپ در کاخ سفید به نخستین رهبر اروپایی بدل شد که به دیدار کلیددار جدید قدرت در واشنگتن رفته بود در این تماس تلفنی نیز سخنان خود در همان نخستین دیدار را تکرار و تاکید کرد که بهتر است ترامپ چراغ سبز لازم برای ادامه حیات برجام را نشان دهد. وی در این تماس تلفنی خاطر نشان کرد که ادامه برجام برای امنیت منطقه ای بسیار مهم است. دفتر نخست وزیری بریتانیا پس از این تماس تلفنی در بیانیه ای اعلام کرد که دو مقام موافقت کرده اند که با هم در تماس مداوم تا پیش از اعلام تصمیم ترامپ در مورد ایران باشند و لندن پیش از اعلام رسمی این خبر در جریان جزئیات این تصمیم قرار بگیرد. ترزای در این تماس تلفنی با ترامپ به نوعی موضع واحد اروپا در قبال برجام را نیز به وی یادآوری و تاکید کرد که تعهد انگلیس وی در همین درحقیقت تعهد مشترک این کشور و شرکای اروپایی

آن به توافق هسته ای با تهران است. نخست وزیر بریتانیا که در نخستین دیدار با رییس جمهور امریکا در کاخ سفید نیز ادها های بی پایه و اساسی را در مورد فعالیت های منطقه ای ایران مطرح کرده بود این بار نیز تاکید کرد که لندن مراقب اجرای کامل برجام از سوی تهران است و البته که انگلیس و سایر شرکای اروپایی آن به دنبال همکاری با ایالات متحده جهت مقابله با رفتارهای بی ثبات کننده ایران در منطقه هستند. در حالی که در بیانیه دفتر نخست وزیر بریتانیا تاکید شده بود که ترزای بیشترین وقت مکالمه را به تلاش برای متقاعد کردن ترامپ به باقی ماندن امریکا در برجام متمرکز کرده بود اما بیانیه کاخ سفید به گونه ای کاملا متفاوت تنظیم شده بود. در این بیانیه تاکید شده بود که رییس جمهور امریکا در تماس با نخست وزیر بریتانیا بر لزوم همکاری مشترک دو طرف برای تحت فشار قرار دادن تهران به واسطه فعالیت های منطقه ای این کشور که واشنگتن آنها را بی ثبات کننده می خواند، توافق کردند. همچنین در این بیانیه تاکید شده بود که ترامپ و ترزای در مورد غیرقانونی بودن فعالیت های موشکی ایران نیز گفت و گو کرده اند. البته تلاش های دولت بریتانیا در راستای حفظ برجام تنها به تماس تلفنی نخست وزیر با رییس جمهور امریکا محدود نشد و بوریس جاسون، وزیر خارجه نیز با همتای امریکایی خود رکس تیلرسون تماس تلفنی برقرار کرد. جاسون در این تماس تلفنی بار دیگر بر حمایت بریتانیا از این توافق هسته ای تاکید کرد. رسانه های انگلیسی در پوشش این تماس های دیپلماتیک میان تهران – واشنگتن نوشتند که بریتانیا، ایالات متحده را برای باقی ماندن در برجام تحت فشار قرار داده است و این میزان فشار بر کاخ سفید از سوی متحد قدیمی در اروپا بسیار تاد است. جاسون در بخش هایی از گفت و گو با رکس تیلرسون تاکید کرد که برنامه جامع اقدام مشترک نتیجه ۱۳ سال توسل به دیپلماسی است و عملا منجر به افزایش امنیت هم در سطح منطقه ای و هم برای اروپا شده است. درحالی که دونالد ترامپ می گوید که ادامه تعلیق تحریم های هسته ای ایران به نفع امنیت ملی امریکا نیست اما همتای انگلیسی وی در همین گفت و گوی تلفنی چند بار به وزیر خارجه دولت

عربستان: اگر ایران برجام را نقض کند، باید مجددا تحریم شود

ماجرایوبی های اتمی ریاض

سلاح اتمی دارند همکاری کند، دیگر اینکه تلاش کند تا تمام کلاهک های هسته ای موجود در خاورمیانه نابود شود، گزینه سوم هم این است که خود به سوی دستیابی به سلاح اتمی یا برنامه جامع فناوری هسته ای گام بردارد، اطور که به نظر می رسد ریاض همه چیز را باهم می خواهد هم اینکه سفارش تولید سلاح اتمی را از پاکستان داده بود، دیگر اینکه این کشور برنامه هسته ای خود را با همکاری چند کشور آغاز کرده و می خواهد بر اساس چشم انداز ۲۰۳۰ به سوی دستیابی به فناوری هسته ای گام بردارد، در نهایت هم در سخنرانی های خود از کشورهای منطقه دعوت می کند تا جنگ افزار اتمی خود را بخرند و از اوایل دهه هشتاد قرن گذشته ریاض به عنوان اسپانسر برنامه هسته ای پاکستان به نوعی به تسلیحات اتمی دست پیدا کرده است، قرائن متفاوتی از این همکاری و شراکت وجود دارد برخی معتقدند که

تهدید به دستیابی به سلاح اتمی

در سال ۲۰۱۵ روزنامه ساندی تایمز بریتانیا در گزارشی اعلام کرده بود که فقط چند روز مانده به توافق هسته ای ایران و غرب، ریاض همچنان از اهرم فشار خود علیه امریکایی ها یعنی حرکت به سوی تسلیحات اتمی استفاده کرده بود. در طول دوران حضور باراک اوباما به عنوان رییس جمهور امریکا تلاش او برای گفت و گو با ایران به ویژه در زمینه پرونده هسته ای، ریاض یکی از مخالفان او را محسوب بود. به گزارش ساندی تایمز عربستان فشارهای خود بر اوباما درخصوص دستیابی به سلاح اتمی را در همان سال ۲۰۰۹ آغاز کرده و ملک عبدالله، پادشاه پیشین این کشور در دیداری که با «دنيس راس» دبیریات گفته کار امریکایی داشت به او گفته بود که عربستان به دنبال دستیابی به سلاح اتمی است.

پاکستان به عربستان وعده داده تا سبرای اتمی برای این کشور تامین کند مانند وعده ای که واشنگتن در دوران جنگ سرد به همیمانان اروپایی اش داده بود اما با توجه به اظهارات یک مسئول ارشد در ناتو که سال ۲۰۱۱ منتشر شده بود، این همکاری فراتر از آن بوده و محموله بمب های سفارشی ریاض در پاکستان، آماده انتقال به عربستان بوده است. در سال ۱۹۸۰ اوضاع جهان به شدت بی ثبات شده بود، جنگ میان اتحادیه جماهیر شوروی و افغانستان از سو، جنگ تحمیلی عراق به ایران از سوی دیگر و درگیر بودن سازمان سیا برای جاسوسی از این کشور باعث شده بود تا عربستان از این فرصت استفاده کند و با رقیب امریکا یعنی چین توافق تا ۳ تا ۳۵ میلیارد دلاری امضا کرده بود که بر اساس آن عربستان به موشک های بالستیک CSS-2 دست پیدا کند و چین یک پایگاه نظامی به این منظور تأسیس کند و هزار مهندس و آموزش دهنده چینی برای آموزش افسران نظامیان سعودی ایران را

به عربستان اعزام شوند. در سال ۱۹۸۸ رسانه های اروپایی از این اتفاق پرده برداشتند و در آن زمان امریکا از عربستان خواسته بود تا درباره این تجهیزات جدید پاسخ دهد، عربستان مدعی شده بود که این موشک های بالستیک تنها با هدف دفاع از ریاض در برابر ایران با کلاهک های انفجاری ساخته شده است و قرار نیست خطری برای اسرائیل ایجاد کند. امریکا اصرار خود را ادامه داد تا بتواند از این موشک ها و پایگاه نظامی که در آن مستقر شده است بازرسی صورت بگیرد، اما پاسخ نهایی را جینی ها به واشنگتن دادند و اعلام کردند که آنها اجازه بازرسی از این موشک ها را نمی دهند اما سعودی ها تعهداتی امضا کرده اند که از موشک های خود علیه دیگر کشورها استفاده نکنند. در سال ۱۹۹۰ عربستان به صورت کامل کنترل این موشک ها را به دست گرفت، به نظر می رسد که خودداری و اصرار چین و عربستان به صدور مجوز بازرسی از این تسلیحات جنگی نشان می دهد چیزی برای پنهان کردن وجود داشته، چرا که در آگوست سال ۱۹۹۴ محمد الخلیوی یکی از دیپلمات های عربستان در سازمان ملل با ترک مسوولیت خود به اپوزیسیون عربستان پیوست و از امریکا درخواست بنامندگی سیاسی کرد. واشنگتن در همان ماه به او پناهندگی سیاسی داد و او را به مسوولان سعودی تحویل داد، بدین ااین حال الخلیوی استاد و پرونده هایی را که از سفارت عربستان در واشنگتن به همراه داشت به مسوولان سازمان سیا داد و این اسناد نشان می دادند که عربستان وارد برنامه ای برای دستیابی به سلاح اتمی شده است به همین دلیل الخلیوی از بیم اینکه به وسیله مسوولان اطلاعاتی عربستانی ترور شود یا با توجه به مخالفت امریکا با تأمین امنیت فدرال برای او مجبور شد به صورت پنهانی زندگی کند. در سال ۱۹۹۸ پاکستان چندین آزمایش اتمی انجام داد و در آن زمان ریاض دست داشتن در این برنامه را تکذیب کرده بود با وجود اینکه بر کسی پوشیده نیست که عربستان اصلی ترین حامی مالی پاکستان در این برنامه به شمار می رفت و حتی در دوره ای که پاکستان از سوی امریکا تحریم شده بود ریاض کمک های زیادی برای حمایت از اقتصاد این کشور انجام داده بود و در سال ۱۹۹۹ عبدالقدیر خان، پروفیسور پاکستانی معروف به پدر بمب اتمی اسلامی به عربستان سفر کرد. شواهد و ادله حاکی بر اینکه عربستان پیش از آغاز مذاکرات هسته ای غرب با ایران به سلاح اتمی دست پیدا کرده و بسیار است، نمونه ای از این گزارش ها که به نقل از مسوولان ارشد امنیتی منتشر شده مربوط به گزارش ونگه اسرائیلی دیکاست که به نقل از یکی از مسوولان ارشد موساد گزارش داده، پاکستان دو بمب اتمی را در پایگاه نظامی «کامرا» در شمال این کشور در اختیار عربستان قرار داده است.

